

Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Høringssvar – endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land

Vi viser til departementenes høring av endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land datert 13.01.2023. Hydro Energi AS har på vegne av Norsk Hydro ASA (heretter Hydro) følgende innspill til høringen.

Utbygging av ny vindkraft i perioden frem mot 2030 er avgjørende for å utvikle ny og bærekraftig industri og møte økt etterspørsel som følge av elektrifisering. Det er viktig å komme raskt i gang med utbygging av vindkraft på land, særlig for å unngå et kraftunderskudd med de negative konsekvensene dette vil ha for norsk industri og forbrukere. Gitt dette forslaget bør det etter vårt syn ligge godt til rette for at Stortinget kan fatte vedtak om lovendring i løpet av vårsesjonen 2023. Vi viser til nylig fremlagte rapport fra Energikommisjonen NOU 2023:3 *Mer av alt – raskere*, som understreker behovet for økt kraftproduksjon i Norge.

Hydro støtter de foreslåtte endringene i både plan- og bygningsloven og energiloven, men er bekymret for om den foreslåtte samordningen av de to parallelle prosessene for vindkraftsaker vil bidra til å oppnå målet om en raskere konsesjonsprosess og utbygging.

Koordinering av den kommunale planprosessen og konsesjonsprosessen

Hydro støtter tilnærmingen som gir kommunene hånden på rattet i utviklingen av vindkraft. Dette vil bidra til bedre lokalt eierskap og færre konflikter. Departementene foreslår at kommunene skal regulere vindkraft på overordnet nivå i områdereguleringen. Ved at reguleringen holdes på et overordnet nivå vil man unngå overlappende prosesser med den detaljerte planleggingen som er en del av konsesjonsprosessen. Høringsforslaget spesifiserer imidlertid at områderegulering *kan* inneholde planbestemmelser om synlighet av turbiner, maksimal høyde og andre overordnede krav, når kommunen mener dette er relevant. En for detaljert regulering fra kommunenes side vil både forlenge tidslinjene og gi overlappende prosesser. Det er derfor viktig at lovendringene definerer *overordnet nivå* på en måte som gir minst mulig rom for ulike tolkninger. Hydro støtter også forslaget om å håndtere detaljene ved utbyggingen (som f.eks, detaljutforming av veier og oppstillingsplasser) i detaljplan etter energiloven. Siden endelig prosjektering av et vindkraftverk ikke vil være på plass før etter en anbudsprosess hvor man har valgt turbinleverandør og turbinetype, er det ikke ønskelig å låse dette for tidlig.

Hydro støtter at NVE tar ansvar for deler av planprosessen for å avlaste kommunene og bedre samkjøre prosessene. Kommunens planregulering bør bygge på det samme kunnskapsgrunnlaget som konsesjonsprosessen, og høringer bør samkjøres for å unngå dobbeltarbeid både hos kommune, utbygger, og

høringsinstanser. NVE bør ha det primære ansvaret for koordinering av konsekvensutredningsprosessene, og dermed også ansvaret for å sikre et best mulig felles grunnlag for begge vedtak.

Det er viktig for fremdriften i kraftutbyggingen at prosessene både hos kommunene og NVE er forutsigbare. Det bør utarbeides en klar veileder til kommunene, for å sikre en god prosess og tidsplan. Veilederen bør tidfeste frister for de ulike fasene av kommunens planprosess og hvordan dette henger sammen med konsesjonsprosessen hos NVE. Veilederen bør også synliggjøre for kommunen hva de kan kreve av utbygger og hvilke deler av prosessen de kan overlate til NVE. Klageadgang og prosess må også klargjøres for å sikre best mulig koordinering av de to regelverkene.

Vi oppfordrer departementene til å vurdere hvordan de foreslåtte prosessene vil fungere med kravene som ligger i revidert fornybardirektiv ((EU) 2018/2001). Der er det blant annet bestemmelser om ett felles kontaktpunkt for utviklere som fasiliteter hele konsesjonsprosessen, samt en tidsfrist på 2 år for konsesjonssøknader (art 16).

Punkter som trenger ytterligere klargjøring

En rekke konsekvenser av lovendringen er ikke kommentert på i høringsnotatet, og bør omtales i lovproposisjonen. Dette inkluderer:

- Kan NVEs konsesjonsprosess fortsette og/eller kan NVE kan fatte vedtak dersom områderegulering påklages?
- Når i planprosessen «låses» områdegrensene? Det er uklart om det for eksempel kan gjøres endringer basert på høringsinnspill o.l. underveis i prosessen eller om man da må starte på nytt igjen med nytt planprogram og tilhørende prosess.
- Hva skjer med anlegg/infrastruktur som ligger utenfor planområdet? Typisk adkomstvei, nettilknytning og ev. transformatorstasjon, er dette også en del av kommunens prosess eller bare konsesjonsprosessen?
- Hvordan ivaretas den samfunnsmessige verdien av utbygging av fornybar energi i planprosessene etter plan- og bygningsloven?

Regulering og skatteregler må fungere sammen for å øke lokal aksept

Hensikten med de foreslåtte lovendringene er å bedre samfunnsaksepten for vindkraft. Det vil ikke regulering være i stand til å gjøre alene, vertskommunen må også sikres sin andel av skatteinntektene. Vi viser i den sammenheng til Finansdepartementets høring om grunnrenteskatt på landbasert vindkraft. Hydro mener at mer av skatteinntektene bør tilfalle vertskommunen gjennom at naturressursskatten tas ut av inntektsutjevningssystemet, slik at den går uavkortet til vertskommunen på samme måte som produksjonsavgiften.

Med hilsen
for Hydro Energi AS

Kathrine Fog
SVP Energy Strategy & Policy
Hydro Energi AS